

LATVIJAS BANKA

Latvijas Bankas preses dienesta
INFORMĀCIJA PRESEI

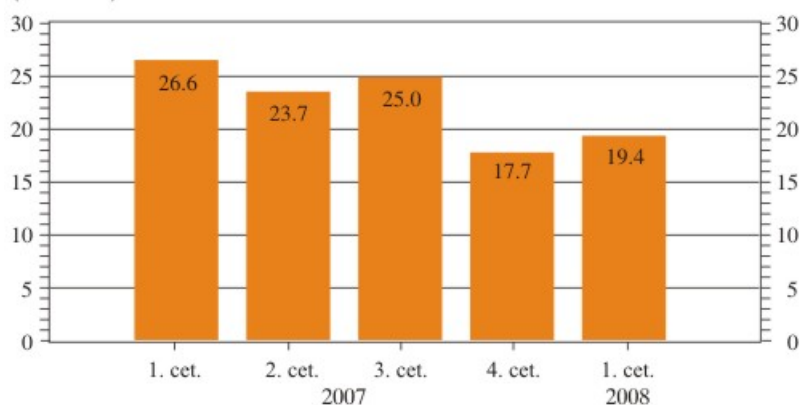
Rīgā 2008. gada 20. jūnijā

Latvijas maksājumu bilance 2008. gada 1. ceturksnī

Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo **1. ceturksnī** bija 666.2 milj. latu jeb **19.4% no IKP** (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 765.5 milj. latu jeb 26.6% no IKP). Tekošā konta negatīvā saldo samazināšanos galvenokārt noteica preču negatīvā saldo attiecības pret IKP uzlabošanās par 6.2 procentu punktiem, eksporta pieaugumam pārsniedzot importa kāpumu par 61.7 milj. latu. Pakalpojumu pozitīvā saldo attiecība pret IKP būtiski nemainījās, lai gan pakalpojumu apgrozījums pieauga par 24.8%.

TEKOŠĀ KONTA DEFICĪTS

(% no IKP)

Tekošā konta negatīvo saldo pilnībā sedza ilgtermiņa kapitāls. Ārvalstu tiešo investīciju Latvijā pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu gandrīz nemainījās (248.1 milj. latu; t.sk. gandrīz puse – reinvestētā peļņa). Portfeļieguldījumu saldo bija pozitīvs galvenokārt valdības ilgtermiņa parāda vērtspapīru emisijas (400 milj. eiro) rezultātā.

Citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 301.1 milj. latu jeb 8.8% no IKP. Par 1 003.0 milj. latu pieauga banku sektora ilgtermiņa aizņēmumi, bet īstermiņa aizņēmumi saruka par 409.7 milj. latu.

Valdībai eiroobligāciju emisijas rezultātā gūtos līdzekļus noguldot Latvijas Bankā, rezerves aktīvi 1. ceturksnī pieauga par 201.4 milj. latu.

Maksājumu bilances vērtējums

Latvijas Banka
Latvijas maksājumu bilance, 2008. gada 1. ceturksnis

Latvijas maksājumu bilance 2008. gada 1. ceturksnī bija pozitīva, kapitāla ieplūdēm pārsniedzot tekošā konta deficītu. Tautsaimniecības izaugsmes palēninājums, kas galvenokārt saistīts ar daudz mērenāku iekšzemes pieprasījuma kāpumu, atspoguļojās importa pieprasījuma sarukumā. Lai gan situācija ārējos tirgos nav labvēlīga un ārējā pieprasījuma pieaugums vairs nav tik straujš kā iepriekšējos gados, preču un pakalpojumu eksporta pieaugums ir noturīgs. Tas noteica preču un arī tekošā konta negatīvā saldo samazinājumu 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Par eksportētāju spēju pielāgoties ārējā pieprasījuma pārmaiņām liecina augošās tirgus daļas gandrīz visās galvenajās tirdzniecības partnervalstīs, tomēr bažas rada tas, ka preču eksporta izaugsmē nozīmīgāka loma bija cenu faktoram vairāku preču grupu augsto pasaules cenu ietekmē. Pozitīvi vērtējams pakalpojumu, īpaši pārvadājumu pakalpojumu, eksporta samērā augstais izaugsmes temps, tomēr vienlaikus strauji augošais būvniecības un finanšu pakalpojumu imports liedza uzlabot pakalpojumu bilanci.

Tekošā konta finansējumā dominē ilgtermiņa kapitāls. Nozīmīgu ilgtermiņa finansējuma daļu nodrošināja banku sektors, kas daļēji pārstrukturējis esošo parādu par labu ilgtermiņa aizņēmumiem, ko veicināja obligāto rezervju prasības pazemināšana banku saistībām ar termiņu ilgāku par 2 gadiem. Ārvalstu tiešās investīcijas joprojām ir nozīmīgs tekošā konta finansējuma avots.

Tekošā konta negatīvā saldo samazinājums lielākoties atspoguļo Latvijas tautsaimniecības izaugsmes tempa palēnināšanos, un arī gada nākamajos ceturkšņos gaidāms tekošā konta negatīvā saldo sarukums. Tekošā konta ievērojamam tālākam uzlabojumam nepieciešams eksporta potenciāla kāpums un darbaspēka izmaksu daudz mērenāka izaugsme, kas neapsteidz produktivitātes pieaugumu. Investīcijas rūpniecībā un transporta nozarē ļauj gaidīt eksporta kāpumu, taču nepieciešama arī atbalstoša valdības politika, lai veicinātu eksportētāju konkurētspējas noturīgumu augošo darbaspēka izmaksu apstākļos. Lai nodrošinātu tautsaimniecības attīstības ilgtspēju, viens no galvenajiem instrumentiem joprojām ir valdības fiskālā politika, kas orientēta uz ilgtermiņa makroekonomisko stabilitāti un paredz izdevumu ierobežošanu, ja lēnāk aug ieņēmumi.

Mārtiņš Grāvītis
Latvijas Bankas preses sekretārs

Tālr. 6702 2349
Mobilais tālr. 2651 0385
Martins.Gravitis@bank.lv
www.bank.lv